

**Timóteo pe mokoīguea Paulo
ombopara va'ekue**
**Timóteo pe mokoīguea Paulo
ombopara va'ekue**

Kova'e kuaxia mokoīguea ma Timóteo peguarā apóstolo Paulo ogueraa uka va'ekue. Ixupe Paulo aipoe'i Jesus regua omombe'ua rupi okyje e'ŷ aguā, ojepe'a e'ŷ aguā guive.

Paulo guekorā re ae oexa'ã ojukaa voi aguā Jesus re ojeroviaa py. Ha'e rami teĩ ipy'a guaxu reve ojerovia tema. Ha'e vy aipoe'i: “Ovaẽ ma ouvy aa aguā ára. Iporā va'e re xee anhea'ã va'ekue, ajapopa ma xerembiaporā va'ekue, ha'e amombe'u porā jajerovia aguā regua. Aŷ ma heko porā va'e pegua coroa oĩ xevy pe oguerekō katu pyre. Ha'e va'e ma Senhor ha'evea rami oikuaa pota va'e opaa ára ome'ẽ 'rā xevy. Xevy pe anho e'ŷ guive, oua ára peve oarō ha'e oayvu okuapy va'e ha'e javi pe 'rā ome'ẽ”, he'i (4.6b-8).

Timóteo pe ijayvu omokyre'ŷa rupi, oiko axy teĩ nhombo'ea rupi tema oiko aguā gueko porāa oexa uka reve.

Oxarura reve ijayvu vy omboypyague

¹ Xee Paulo ma Nhanderuete oipotaa rami vy apóstolo-
rā Cristo Jesus xemoĩ va'ekue. Cristo Jesus re tekove oĩ
va'e oikuaa uka aguā re ijayvuague rami xemoĩ.

² Timóteo xera'y roayvu ete va'e, taxarura ndevy. Tove
terendu Nhanderuete ha'e nhande-Senhor Jesus Cristo
guigua mborayvu, nemboaxya ha'e mby'a porā guive.

Timóteo ojerovia re Paulo oguerovy'aague

³ Xeramoĩ kuery rami avi xee voi ambojerovia Nhan-deruete xepy'a ky'a e'ŷa rupi, arov'y'a guive, mba'eta ara py ha'e pyávy anhembo'e vy xema'endu'a riae ndere.

⁴ Nderexaya re xema'endu'a vy roexaxe ete ju, opa mba'e py avy'a aguã.

⁵ Xema'endu'a avi rejerovia etea re, mba'eta ndejaryi Lóide ranhe ha'e ramigua oĩ, ha'e gui ndexy Eunice ju. Ha'ekue rami avi xee aikuua ndere voi oĩa.*

Nhanhea'ã, nhanembaraete ha'e jajerovia ete aguã re ijayvua

⁶ Ha'e nunga rupi romongeta nerembiaporã ome'ẽ mbyre rupi renhea'ave ju aguã re. Ha'e va'e ma ndeapte re xepo amoĩ jave Nhanderuete ome'ẽ va'ekue.

⁷ Mba'eta nhanemongyjearã e'ŷ nhandere Nhanderuete omoĩ Onhe'ẽ, ha'e rã nhanembaraete, nhandeporayvu ha'e jajejokoa rupi nhandekuai aguã.*

⁸ Ha'e nunga rupi exĩ eme Senhor regua remombe'u aguã, ikáuxa nhuã py xee aĩ teĩ. Ha'e rami 'rãgue py Nhanderuete po'akaa rupi enhemoingo axy uka avi xereve ayvu porã remombe'ua py.

⁹ Mba'eta nhandereraa jepe vy iky'a e'ŷ va'e ojeupe guarã nhanerenoĩ raka'e. Nhande ae nhanhea'ãa re e'ŷ guive. Ha'e rami 'rãgue py ha'e ae oipotaa rami vy nhanemboaxy raka'e ára ijypy e'ŷ mbove voi, ha'e onhembopy'aague rami vy nhanemoĩ Cristo Jesus re.

¹⁰ Ha'e gui aŷ mae ma oikuua uka nhanemboaxy, Cristo Jesus Nhandereraa jepearã ojekuaa py. Mba'eta ha'e va'e ma manoa ombovaipa vy tekove marã e'ŷ oikuua uka ayvu porã rupi.

* 1:5 Atos 16.1,2   * 1:7 1 Timóteo 4.12-16

¹¹ Ha'e va'e amombe'u aikovy aguã xemoõ apóstolo ha'e nhombo'earã.

¹² Ha'e nunga rupi ae nami aiko axy. Ha'e rami teĩ xee naxi, mba'eta aikuua mava'e re pa ajeroviaa, aikuua porã guive ipo'akapa va'e vy ipo py xerekove amboaxa va'ekue re opena 'rãa, opaa ára peve guarã.

¹³ Enhombo'e tema ayvu amombe'u rã rendu va'ekue rupi, exa uka guive rejeroviaa ha'e mborayvu Cristo Jesus re oĩ va'e.

¹⁴ Nhe'ẽ Ky'a E'ŷ nhandere oĩ va'e po'akaa rupi epena tema iporã va'e ndepo py opena uka pyre re.

Apóstolo Paulo nhuã py oĩa, ha'e irũ kuery ikuiaia re ijayvuague

¹⁵ Xeirũ kuery Ásia pygua ojepe'apa xegui, ndee reikuua ma. Ha'e va'e kuery regua ma Fígelo ha'e Hermógenes.*

¹⁶ Ha'e rã Onesíforo ha'e hoo pygua kuery ma Senhor tomboaxy, mba'eta mboapykue rei e'ŷ xembopy'a guaxu, ha'e nhuã py aia oendu teĩ peteigueve ma naxereroxí.

¹⁷ Ha'e rami 'rãgue py Roma tetã py ovaẽ vy xereka raka'e xejou peve.

¹⁸ Ha'e ramo tove opaa ára py Senhor tomboaxy. Xegui ndee reikuua porãve ha'e kuery xepytyvõ jepiague Éfeso tetã py.

2

Cristo re jajeroviaa rupi vy nhanhemoingo axy uka aguã re ijayvua

¹ Ha'e gui ndee xera'y, nembaraeteve tema Nhan-deruete nemboaxy Cristo Jesus re oĩ va'e re.

² Heta oendua py xee anhombo'e rã renduague rami avi ndee ju embo'e ojeroviapy kuery, amboae kuery mbo'earã.

---

* 1:15 2 Timóteo 4.16-18

³ Cristo Jesus pegua xondaro ojeroviapy va'e reiko vy enhemoingo axy uka avi ke xereve.

⁴ Ha'e gui peteīve xondaro ndoikoi 'rā amboae nunga re openaa rupi, nguvixa hery moñare ombovy'a aguā.

⁵ Ha'e rami ae avi ouga va'e kuery voi ha'evea rami ouga e'ŷ rā peteīve ndoguerovy'aai 'rā.

⁶ Oma'etŷa rupi onhea'â va'ekue voi ha'eve ha'e ranhe ijaju va'e ho'u aguā.

⁷ Eikuua pota ke xeayvua re, mba'eta Senhor oikuua uka porãmba 'rā ndevy.

⁸ Nema'endu'a tema Jesus Cristo rekokue re, mba'eta Davi ramymino oiko, ha'e omanoague gui onhemboete ju raka'e, ayvu porã amombe'u aikovya rami vy.

⁹ Ha'e va'e káuxa ae xemoingo axya nhuā py heko vai va'e rami. Ha'e rā Nhanderuete ayvu ma ndojoko kuaai.

¹⁰ Ha'e nunga rupi opa marâgu aropo'aka oiporavo pyre kuery re vy, ha'e kuery voi oupity aguā Cristo Jesus nhandereraa jepea ha'e hexakää imarã e'ŷ va'e.

¹¹ Pova'e ayvu ma jarovia ete va'erâ:

Hexeve nhamano rire hexeve avi 'rā jaikove ju.

¹² Mba'emo jaropo'akapa rire

hexeve avi 'rā nhañ huvixarã.

Ha'e rā ixupegua rami e'ŷ ri nhanhemombe'u rire
ha'e ju 'rā nanhanemombe'ui.*

¹³ Ojeroviapy e'ŷ jaiko ramo

ha'e ma ojeroviapy ae 'rā oiko,
mba'eta ndaexarai 'rā ojegui ae.

*Amboae rami rei nhombo'e ha'e ojerovia merami rive va'e
omongeta aguā re ijayvuague*

¹⁴ Enhomoma'endu'a ke ha'e nunga re. Nhanderuete renonde ke ndeayvu pavē pe, ha'e kuery joguero'a rei e'ŷ

* 2:12 Mateus 10.32,33

aguã ayvu mba'everã ovare'ŷ va'e py, mba'eta ha'e nunga ma opa marã 'rã omoingo hendua kuery.

¹⁵ Enhea'ã tema reximbã rei e'ŷ re Nhanderuete pe rejexa uka aguã omiba'epo va'e ojou porã va'erã, ayvu anhetẽ ete va'e ha'evea rami remombe'u rire.

¹⁶ Ha'e rã ayvuxe iporã e'ŷ va'e ma endu rive, mba'eta ha'e rami ijayvu va'e heko vaive 'rã oje'oivy.

¹⁷ Ha'e kuery ijayvua ma nhomokanhý tema 'rã heravy, mba'eaxy vaikue nhandro'o omou'ũ va'e rami avi. Ha'e va'e kuery regua ma Himeneu ha'e Fileto.

¹⁸ Ha'e va'e kuery ojepe'a ma anhetẽ va'e gui, mba'eta nhombo'e teĩ nanhanhemboete jevyvei 'rãa rami. Ha'e rami vy joapo ndojeroviavei aguã rami.

¹⁹ Ha'e rami teĩ oo ytarã Nhanderuete omoĩ va'ekue ma oĩ atã. Ha'e va'e re ma po rami oĩ ikuua ukaarã: “Senhor oikuua ae ojeupegua kuery” he'ia va'e. Ha'e gui amboae ju “Senhor rery rupi ikuai va'e tojepê'a teko vai gui”, he'i avi.

²⁰ Ha'e rami avi oo tuvixakueve ikuai va'e py oĩ 'rã mba'emo ryru ouro ha'e prata guigua anho e'ŷ, oĩ avi 'rã vyvra ha'e yapo guigua. Iporâgueve ma mba'emo porã ryrurã oĩ, ha'e rã amboae ma oiporu rive pyrã oĩ.

²¹ Ha'e rami ae avi nhande voi opa marã rei nhandekua-iague gui jajeky'a'o vy mba'emo porã ryrurã rami 'rã jaiko, iky'a e'ŷ va'erã omboaxa pyre ija oiporu va'erã rami, iporã va'e ha'e javi jajapo aguã rami nhandeapo rire.

²² Ha'e nunga rupi eiko eme kunumigue opa marã ikuaxiea rami. Teko porã rupi enhea'ã, rejeroviaa, ndeporayvu, ha'e peteĩ rami pendekuaia rupi, ipy'a ky'a e'ŷ re Senhor pe ojapukai va'e kuery reve.

²³ Endu rive amongue ijayvuxe rã ovare'ŷ va'e re hi'arandu e'ŷa rupi, mba'eta ha'e nunga gui joguero'apa rei 'rã, reikuua ma avi.

²⁴ Mba'eta Senhor rembiguai kuery ma nda'evei joguero'a rei aguã. Ha'e rami 'rãgue py ijayvu porã'i 'rã pavẽ reve, ha'e ivai rei e'ŷ re nhombo'e kuaa 'rã guive.

²⁵ Ha'e kuery re amongue opu'ã rei ramo omongoeta porã'i 'rã, mba'eta xapy'a rei ha'e kuery pe voi Nhanderuete ome'ẽ 'rã ojeko rerova vy anhetẽ va'e oikuua nho aguã,

²⁶ ha'e rami vy hi'arandu ju vy anha pe onhembo'a ukaague gui oo jepe aguã, ixupe ojerereko uka rire teĩ oipotaa rami ikuai aguã.*

3

Opaa ára opa marã rei ikuai 'rãa re ijayvua

¹ Eikuuaa pota ke pova'e re: Opaa ára py ou 'rã ikuai axya ete aguã.*

² Mba'eta avakue ikuai va'e ojejou porã rei 'rã, peráta re anho 'rã nda'eveive, ojee rive 'rã ojerovia, onhemboyate rei 'rã, ijayvu vaikue-ikue 'rã, nguu kuery nonhe'ẽ renduvei 'rã, ndajoguerovy'axevei 'rã, Nhanderuete nomboetevei 'rã,

³ nda'iporayvuvei 'rã, nanhomboaxy kuaavei 'rã, joe ijayvu rei 'rã, ndojejoko kuaavei 'rã, ojerovia rei 'rã, iporã va'e rovai 'rã ikuai,

⁴ nhombo'a uka rive 'rã, o'arandua rupi e'ŷ 'rã ikuai, onhembotuvixa rei 'rã, ha'e kuery ae oipotaa rami 'rã ikuaixe, Nhanderuete pe ikuai 'rãgue py,

⁵ Nhanderuete pe merami ikuai va'eri ixupe “Ipo'aka va'e'ŷ” he'i rive 'rã. Ejepe'a ke ha'e kuery gui voi.

⁶ Ha'e kuery va'e regua ma joo rupi ovaẽ vy ombotavy 'rã kunhague ikangykueve ojejavypa va'e, opa marã rei oikoxea rami rive ikuai va'e.

---

* 2:26 1 Pedro 3.14-16   * 3:1 Mateus 24.9-13; 1 Timóteo 4.1-5; 2 Pedro 2.1-3; Judas 3-21

⁷ Ha'e kuery ma mba'emo re onhembo'e uka riae teĩ ndouptyi 'rã anhetẽ va'e oikuua ete aguã.

⁸ Moisés re Janes ha'e Jambres opu'ã reiague rami avi ha'e kuery voi anhetẽ va'e re opu'ã rei teĩ. Ha'e kuery opa marã rei nai'arandui, ha'e ndojeroviavei vy ojou vai pyrã ikuai.

⁹ Ha'e rami teĩ ha'e kuery nda'ikuai riae 'rã ha'e rami, mba'eta pavẽ oikuua 'rã hi'arandu e'ŷa, Moisés rovaigua kuery re oikoague rami avi.

Timóteo anhetẽ va'e re oĩ atã aguã re Paulo ijayvuague

¹⁰ Ha'e rã ndee ma reikuua ae ma anhombo'e aikovya, xerekó, anhembopy'aa, ajeroviaa, mba'emo aropo'akapaa, xeporayvua, aĩ atãa,

¹¹ xemoingo axya ha'e ajexavaia guive, mba'eta ha'e ramigua ma Antioquia, Icônio ha'e Listra tetã py oiko xere. Opa marãguia teko axy aropo'aka va'ekue. Ha'e rami teĩ ha'e nunga ha'e javi gui Senhor xereraa jepe.*

¹² Ha'e gui Cristo Jesus pe oikoxe va'e ha'e javi 'rã omoingo axya rei.

¹³ Ha'e rã heko vai ha'e heko porã merami rive va'e ma heko vaive 'rã oje'oivy, nhombotavy ha'e onhembotavy ukaa rupi anho.

Nhanderuete ayvu anhetẽ ete ha'e ha'evea re ijayvua

¹⁴ Ha'e rã ndee ma eĩ atã tema mba'emo reikuua ha'e rerovia va'e re. Nema'endu'a ke ha'e nunga re mava'e pa nembo'eague re.

¹⁵ Mba'eta nekyrĩ reve reikuua ae ma ipara iky'a e'ŷ va'e. Ha'e va'e rupi vy reupity ne'arandurã Cristo Jesus re rejerovia vy reo jepe aguã.

¹⁶ Ha'e va'e ipara va'e ma Nhanderuete guigua meme, ha'e rami vy ha'eve nhanhombo'e aguã, nhanhomongeta,

---

* 3:11 Atos 13.14-14.22

2 Timóteo 3:17

8

2 Timóteo 4:8

nhanhomo'arandu, ha'e teko porã rupi nhanhomoingo aguã,

¹⁷ Nhanderuete remimbo'e kuery opa mba'e py hi'arandu vy iporã va'e ha'e javi ojapo kuaa aguã.*

4

Ayvu porã nhamombe'ua rupi nhanhea'ã aguã re ijayvua

¹ Nhanderuete ha'e Cristo Jesus renonde xee romongeta. Ha'e va'e ma ojekuaa ju vy oikuaa pota 'rã oikove va'e ha'e omano va'ekue ikuaiague re.

² Emombe'u tema ayvu porã. Ha'e va'e rupi enhea'ã katu ha'eve jave, e'ý vy haxy tei. Joupe ndeayvu, enhomo'arandu ha'e enhomongoeta ndevai rei e'ý re renhombo'ea ha'e javi py.*

³ Mba'eta ovaẽ 'rã ha'evea rami nhanhombo'e tei ndojapyxakaavei aguã ára. Ha'e rami 'rãgue py ojou 'rã ha'e kuery ae oipotaa rami ombo'e va'erã, oapyxa remo rive oikaraĩ va'e rami.

⁴ Ha'e rami vy noenduxevei 'rã anhetã va'e, ayvu rive re anho ojapyxakave vy.

⁵ Ha'e rã ndee ma eiko kuaa pota opa mba'e py. Nemoingo axya rã eropo'aka, ayvu porã remombe'ua rupi tema eiko, ejapopa ete nerembiaporã va'e.

Apóstolo Paulo omano taa re ijayvuague

⁶ Ha'e gui xee ma xeruguy omoõa ta ma mymba ome'ẽmbi rami. Ovaẽ ma ouvy aa aguã ára.

⁷ Iporã va'e re xee anhea'ã va'ekue, ajapopa ma xerembia-porã va'ekue, ha'e amombe'u porã jajerovia aguã regua.*

⁸ Aÿ ma heko porã va'e pegua coroa oĩ xevy pe oguereko katu pyre. Ha'e va'e ma Senhor ha'evea rami oikuaa pota

---

* 3:17 Romanos 15.4; 2 Pedro 1.20,21 * 4:2 Colossenses 4.5,6 * 4:7

va'e opaa ára ome'ẽ 'rã xevy. Xevy pe anho e'ŷ guive, oua ára peve oarõ ha'e oayvu okuapy va'e ha'e javi pe 'rã ome'ẽ.*

Avakue apóstolo oejapaague, ha'e rã Nhanderuete ndoejaia re ijayvuague

⁹ Eju voi pota ke xea py.

¹⁰ Mba'eta Demas ma aŷ mba'emo oĩ va'e re nda'eveive vy xereja. Tessalônica tetã katy ojepe'a ovy. Crescente ma Galácia katy, ha'e rã Tito ma Dalmácia katy oo.

¹¹ Lucas anho oiko teri xereve. Ejou ke Marcos, ha'e vy eru, mba'eta ha'e ma xepytyvõ 'rã amba'eapoa rupi.

¹² Ha'e gui Tíquico ma Éfeso tetã katy amondouka va'ekue.

¹³ Reju vy ke eru avi Trôade py capa aeja va'ekue, Carpo ro py. Eru avi kuaxia para, aipotave va'e ma ipire guigua.

¹⁴ Ferro re ombo'eapo va'ety Alexandre ma ojapo vai ete xevy. Ha'e ramo Senhor ombopaga 'rã ojapoague re.

¹⁵ Ndee voi enheangu avi ixugui, mba'eta oreayvu rã orere opu'ã rei va'ekue.

¹⁶ Jypy'i xemboayvua jave avave rei naxepytyvõai. Ha'e rami 'rãgue py pavẽ rei xereja karamboae. Ha'e ramiague re tombopagaa eme.

¹⁷ Ha'e rã Senhor ma xereve oiko vy xemombaraete, ayvu amombe'uve ju rã amboae regua kuery oendupa aguã. Ha'e rami aguã xereraa jepe karamboae guary juru gui.

¹⁸ Ha'e rami ae avi Senhor xereraa jepe 'rã xevy ojapo vaixe va'e ha'e javi gui, ha'e opo'akaa py xereraa jepe 'rã yva re. Ixupe toporaeia aŷ ha'e araka'e rã peve. Amém.

Oxarura reve opaa py ogueroayvu porãague

¹⁹ Emombe'u ke xema'endu'aa Prisca ha'e Áqüila pe, Onesíforo ro pygua kuery pe guive.

---

* 4:8 1 Coríntios 9.25; Tiago 1.12; 1 Pedro 5.4; Apocalipse 2.10

2 Timóteo 4:20

10

2 Timóteo 4:22

²⁰ Erasto ma Corinto tetā py opyta. Ha'e rā Trófimo ma Mileto py aeja karamboae imba'eaxy rā.

²¹ Eju voi ke yro'y ovaẽ e'ŷ mbove. Ndevy oxarura uka va'e ma Êubulo, Lino, Cláudia ha'e irmão kuery ha'e javive.

²² Tove Senhor toiko nenhe'ẽ reve. Tove peẽ kuery tapendu penemboaxya.

Nhanderuete ayvu iky'a e'ŷ va'e

New Testament in Guaraní, Mbyá

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbyá Guaraní (Guaraní, Mbyá)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 853110565X

The New Testament

in Guaraní, Mbyá

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Jan 2022 from source files dated 29 Jan
2022
3309fa3b-7590-5ae9-b829-5df4ddfbf957